

Sigmaplanwerken tussen Betekom en Werchter 2025-2027

Historische meanders opnieuw in verbinding met de Demer

In de Demervallei tussen Betekom en Werchter starten in het voorjaar van 2025 de werken om de natuurlijke loop van de Demer te herstellen. In totaal zal het Sigmaplanproject Demervallei een dertigtal historische meanders opnieuw aansluiten op de Demer tussen Diest en Werchter. Deze werken, die drie jaar zullen duren, verhogen de waterveiligheid in de regio en zorgen voor de ontwikkeling van topnatuur.

Aantakken van meanders

In de Demervallei tussen Betekom en Werchter start in maart 2025 aannemer Aertssen Infra met het project, waarbij er tussen Betekom en Werchter zeven meanders opnieuw worden aangesloten op de Demer. Door de rivier meer ruimte te geven, kan overtollig rivierwater als gevolg van hevige neerslag beter gebufferd worden, waardoor de kans op wateroverlast wordt vermindert. Bovendien wordt de rivier langer door de herstelde meanders, wat het zelfreinigend vermogen

van de Demer versterkt. De geplande werken worden uitgevoerd op de linkeroever van de Demer of in de bedding zelf.

De werkzaamheden starten bij **meander 25**, net stroomafwaarts van de eerder aangesloten pilotmeander 23 in Rotselaar.

Nadien sluiten we op linkeroever nog zes meanders aan (**meander 17, 18, 18b, 21, 22, en 22b**). In de derde fase in 2026 zullen aanvullend nog drie meanders (**meander 31 en 32 op linkeroever en 10bis op rechteroever**) worden aangesloten. Via meander 10bis verbinden we de Grote Laak opnieuw met de Demer. Tot slot wordt een dijkverlaging uitgevoerd op de linkeroever van de Demer, net stroomopwaarts van Werchter. Dankzij deze dijkverlaging kan het gebufferde water in de vallei vlot terugstromen naar de Demer, als het waterpeil op de Demer voldoende gedaald is.

Wat zijn de ingrepen?

 drempel

 verlagen van dijken

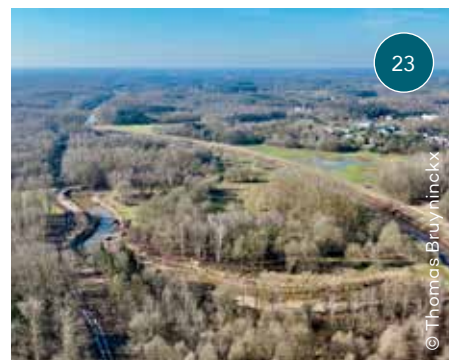
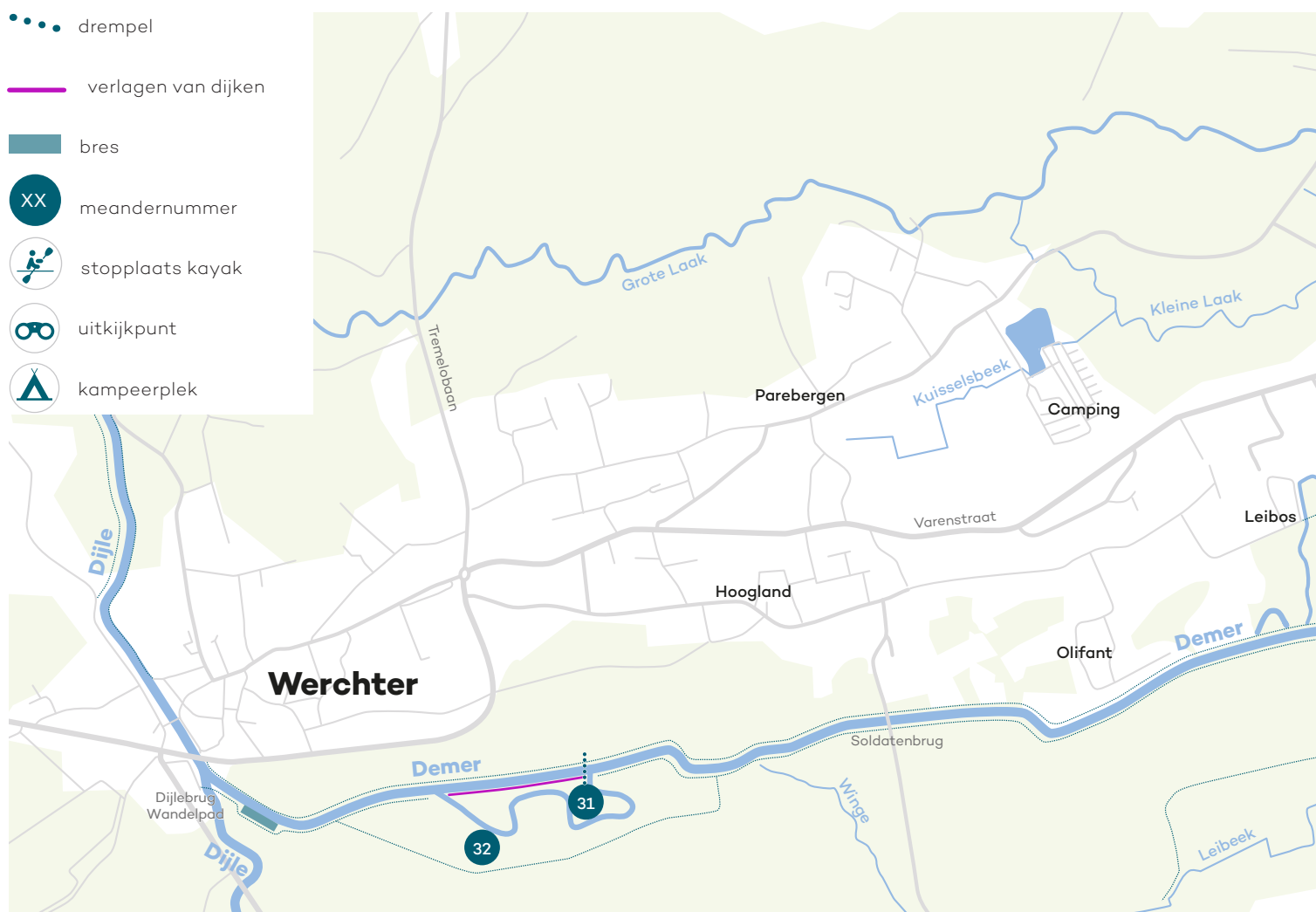
 bres

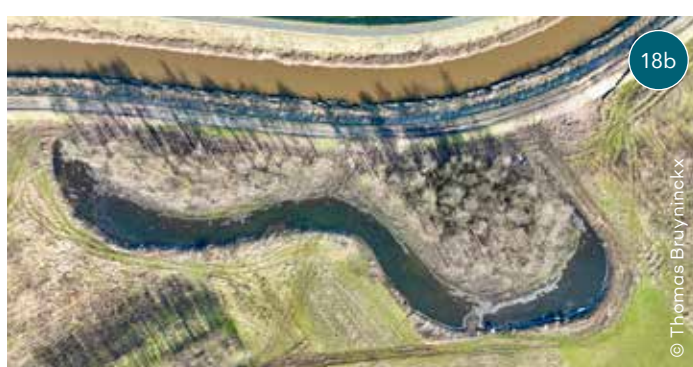
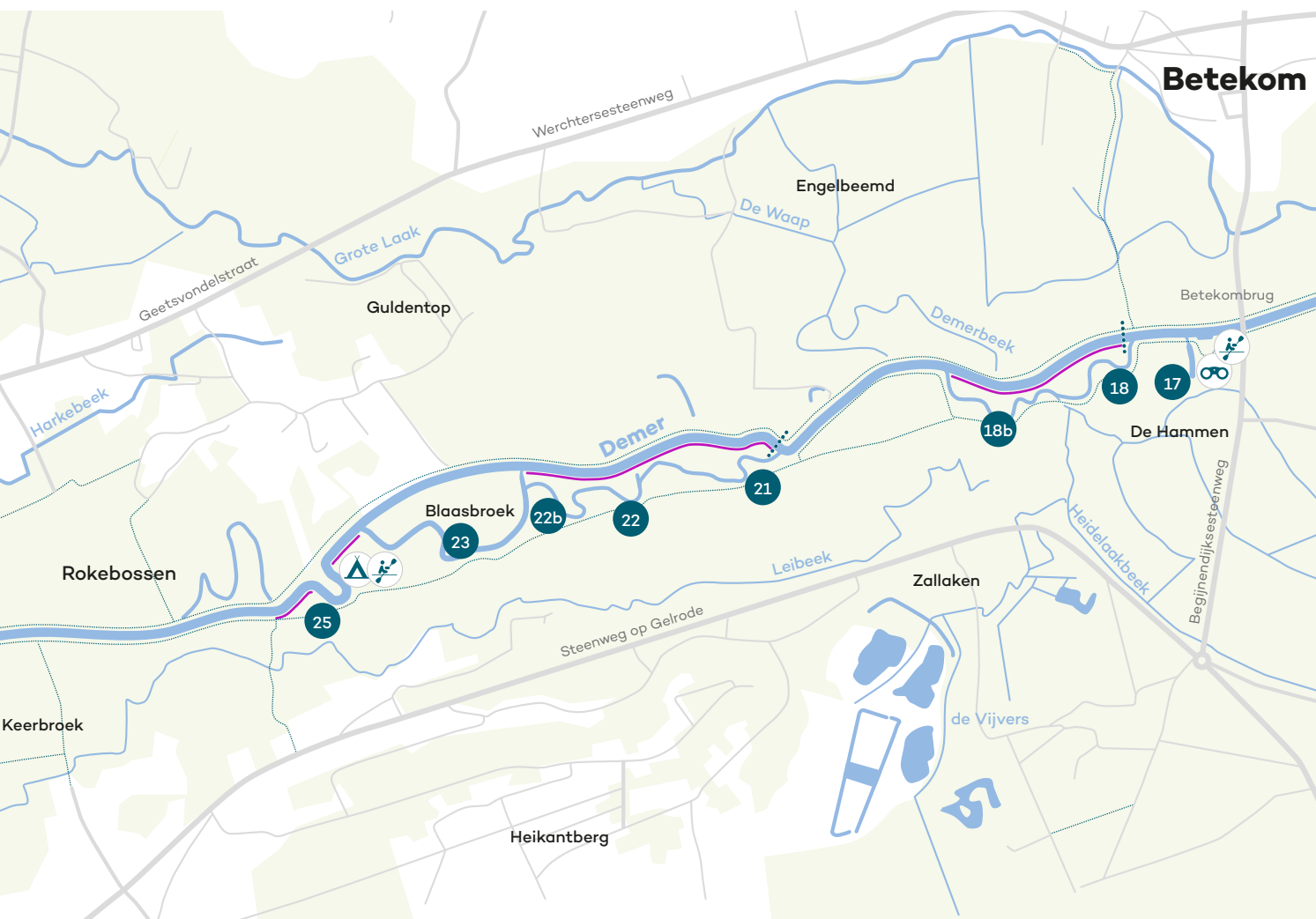
 meandernummer

 stopplaats kayak

 uitkijkpunt

 kampeerplek

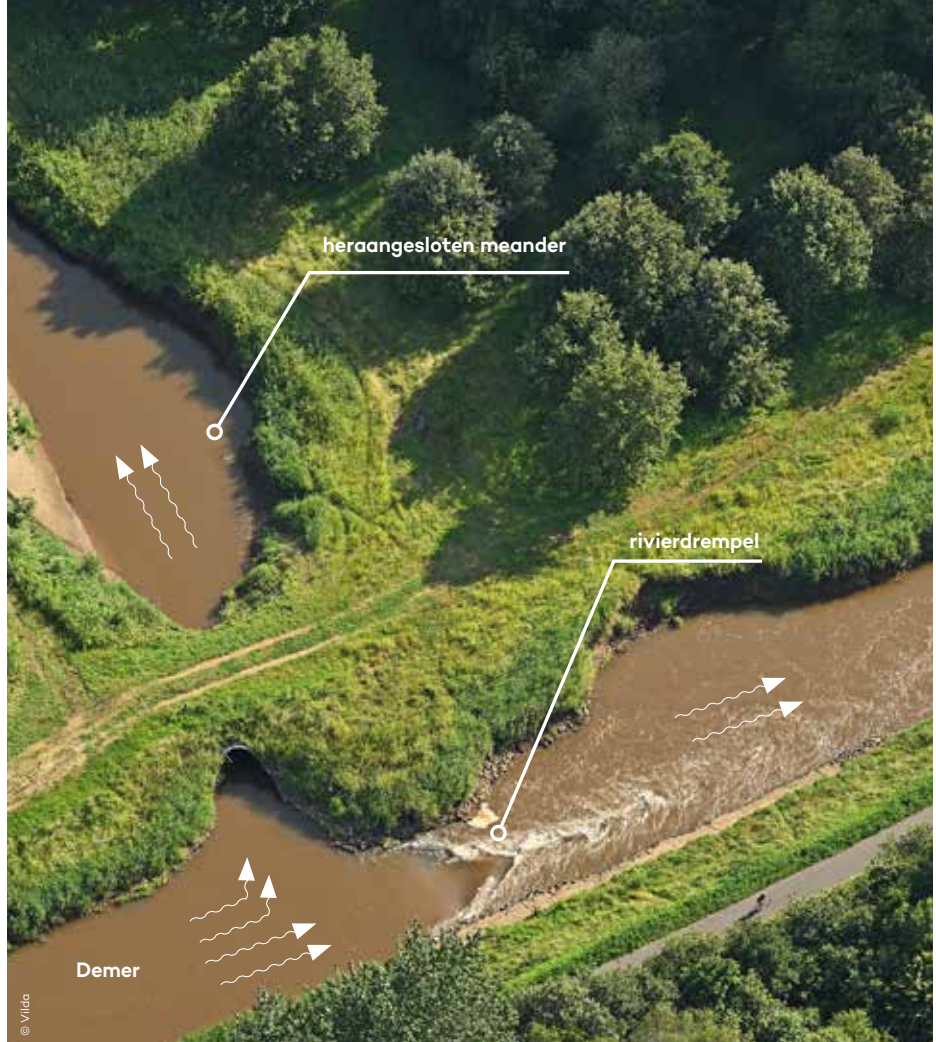

Drempels in de rivier

Tijdens deze werken sluiten we niet alleen opnieuw meanders aan op de Demer, in enkele meanders brengen we ook drempels aan in de rivierbedding. Deze drempels zorgen ervoor dat tijdens droge periodes zowel het waterpeil van de rivier als het grondwaterpeil stijgt, wat gunstig is voor een meer natuurlijke waterhuishouding in de vallei en een betere buffering van water tijdens droge periodes. De bestaande dijk tussen de verschillende meanders wordt afgegraven, zodat de Demer weer haar natuurlijke overstroomingsgebied kan innemen.

Op die plaatsen verleggen we ook de dienstweg op de dijk naar de historische scheepstrektersweg in de vallei. Door het herstel van deze historische weg krijgen wandelaars en fietsers tussen Betekom en Werchter een gevarieerd traject aangereikt dat deels loopt langs de Demer en deels door het valleibos.

© Rollin Verlinde

Bittervoorn

© Rheinhardt Strubbe

Kamsalamander

© Rudy Jacobs

Zwarte ooievaar

Droogte & wateroverlast

De Demervallei is van nature gevoelig voor overstromingen bij hevige neerslag, maar ook voor droogte. Door de historische meanders opnieuw aan te sluiten, krijgt de rivier haar natuurlijke bochten terug. Dat helpt om bij hevige regenval het water te bufferen en zo wateroverlast voor bewoners te voorkomen. Doordat de meanders minder diep zijn dan de Demer, stuwen ze bij laag water op de rivier het water ook omhoog. Ze zorgen voor dynamiek en leven in het water, en geven een injectie aan de riviernatuur die al jaren met een droge ondergrond en een verschromping van de biodiversiteit kampt.

Het aantakken van oude meanders zorgt voor meer zuurstof en een hogere waterkwaliteit – daar profiteren zowel vissen als waterplanten van. Dankzij de herstelde rivierloop zullen diersoorten zoals de bever, de zwarte ooievaar, de kamsalamander en kwetsbare vissoorten zoals de bittervoorn en de grote modderkruiper profiteren van een verbeterde leefomgeving.